

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

→←

Hirdetések
és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. czégnél.

→←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Magyar városok.

Mikor a mostani kormány programot adott olyan ígéret hangzott el, melynek csengetése végig zugott az országon és reményt adott a már-már csüggedő magyar városok lelkének. Azt mondotta Magyarország miniszterelnöke, hogy ha az ország anyagi viszonyai megengedik, ő akként óhajt intézkedni, hogy a fogyasztási adók jövedelme jövőre a városoké maradjon.

Egy gondolat ez csupán, de olyan gondolat, mely, ha valóra válik, egy csapással lábra állítja a magyar városoknak — mondjuk ki nyíltan — züllés felé haladó anyagi viszonyait.

Ezt a nagy gondolatot csak úgy könnyen, máról-holnapra, megvalósítani bizonyára nem lehet és naivlelkű emberek gondolhatnák azt, hogy a városok immár elvethetik a maguk gondjait, mert az állam átengedi nekik a fogyasztási adók jövedelmét. A vérmes reményeket bűn volna fölcsigázni, mert előrelátható az, hogy bizony huzamos idő telik el addig, míg a kormány ezt a nagyfontosságú intézkedést megteheti. Mégis a tény kétségtelenül az, hogy erre a kormány-ígérethez a városok teljes bizonyossággal számíthatnak.

Ezzel a helyzettel szemben komoly kötelesség hárul a városokra és pedig első sorban az, hogy a magyar városok polgársága most már a legnagyobb elhatározással vesse latra befolyását és tekintélyét avégből, hogy az alkotmányos rend az országban helyreálljon. Ha pedig ezt a rendet helyreállítani sikerült, kötelessége minden városnak az, hogy saját háztartási ügyeinek reális alapot és olyan közigazgatási bázist teremtsen, mely minden birálatot megállani képes és melylyel egyenkint minden város hozzájárulhat majd ahhoz, hogy a magyar nemzeti törekvések, a magyar közművelődés és a gazdasági élet előre meghatározott irányokban fejlődhesse és lépésről lépésre következetesen a tökéletesség felé terelődjék.

Az első alapot erre a városok háztartásának rendezettsége adja meg, melyből mindig és minden városban gazdasági erőknak kell kiképződni. Mert gazdasági erők nélkül kulturális magaslatra törekedni hiába akarunk.

Az ilyesemből, mint az elmúlt idők bizonyítják, csak kicsinyes alkotások, főleg pedig félszeg kapkodások keletkeznek.

*

A városok háztartásának egyik legnagyobb előnye és ugyancsak a legnagyobb hátránya is, maga az autonómia. Ez a hatalmas nemzeti jog széles keretekben állapította meg az önkormányzatot, a polgárságnak intézkedési jogokat teremtett, holott a legtöbb helyen a polgárság értelmi színvonala nem emelkedett még oly magasra, hogy az általános szükségletek fontosságát annyira felismerni tudná, hogy ezektől a saját momentán érdekeit minden alkalommal önzetlenül elvászartani képes volna. Ott is, ahol a polgárság értelmi színvonala magas, az önkormányzati jogok alkalmazása idején, éles ellentétek és érdekösszeütközések szoktak keletkezni. Ezen érdekek és ellentétek kiegyenlítése az elfogadott szabályok szerint, szavazással történik és bizony sokszor megcsúszik, hogy a szavazás eredménye egyeseknek vagy egyes érdekcsoportoknak javára dönti el a kérdést, ám az is sűrűn megtörténik, hogy az ilyen döntő ütközetben elbukik a város igazi érdeke, elbukik az az érdek, amely közvetve, vagy közvetlenül is magas nemzeti célok szolgálatára volna alkalmas.

Az önkormányzati jog tehát voltaképpen csak bizonyos ellenőrzés gyakorlására volna helyesen alkalmazható. Hiszen az egész autonóm rendszer a személyek iránt való bizalomra van fektetve. A szavazó polgár azokat választja meg a törvényhatósági bizottság tagjaiként, akiknek egyéni képességében és jellemében megbizik. A törvényhatósági bizottság azt választja meg a város első tisztviselőjének, a kinek jellemében, akcióképességében és tudásában megbizik. Amiből az következik, hogy a város ügyeinek intézésére voltaképpen a város vezetői kapnak megbízatást és ezeknek intézkedése előzetes megfontolás, a kérdéseknek hosszas tanulmányozása és minden oldalról való megismerése alapján történik, úgy, hogy a törvényhatósági bizottságnak, melyben a választó polgárok bizalmasain kívül a vagyoni érdekek képviselői is jelen vannak: a választott tisztviselői kar intézkedéseit kel-

lene elsősorban helyesnek elfogadni. Ezek az intézkedések birálat tárgyává tehetők csupán, tárgyilagossá indokok alapján módosíthatók vagy megváltoztathatók, de mindaddig, amíg a tisztviselői kar a beléje helyezett bizalommal vissza nem él, amíg az előlegezett bizalom tart, a város ügyeinek a tisztikar akarata és szelleme szerint kell elintéztetni. Ez az egyetlen helyes elv, melyet követni kell.

Ezzel szemben azonban a városok tanácsának és vezérembereinek kötelessége az, hogy meghatározott előkészítéssel, világos és mindenki által elfogadott tervszerű célokat jelöljön ki. Ezen célok felé rendíthetetlen következetességgel haladjon és magát utjában megtántorítani semmiféle hatalommal ne engedje.

*

Fájdalom kevés város dicsekedhetik azzal, hogy előre meghatározott céljai volnának, holott minden magyar városnak megjelölhető hivatása van és a célok, melyek felé haladnia kell, ezen hivatásából következnek.

Például felemlítjük Pancsovát. Ez a város, mely még a hetvenes évek elején katonai igazgatás alatt állott és ugyszólván minden előkészület és átmenet nélkül felszabadulva ezen „vak engedelmességet“ követelő uralom alól a nyert alkotmányos jogok talán nem eléggé ismerése, talán politikai utopiáktól sugalmazott, szándékos félremagyarázása következtében gazdasági szempontból igen válságos helyzetbe jutott. Jobban mondva gazdasági élet nem is volt. A város összes olyan jövedelmei, melyek pedig mint pl. a kövezetvám ki- és beviteli vám stb. törvényileg meghatározott célokra voltak fordítandók majdnem teljesen a háztartás kiadásai fedezésére fordítottak. Ezen gazdasági eredményezte a kis pótdót, de egyúttal teljesen elhanyagolta a város léte érdekében szolgáló utak építését, a város rendezését, kövezését, csatornázását, iskoláinak fejlesztését, szóval a város olyan arányú fejlődését, minőt a kevésbé kedvező feltételek közt levő szomszéd városoknál tapasztalhatunk.

Az utóbbi években sok mulasztás pótlottatott. De nem minden. Így szép szeles utcáink rendezetlensége, poros vagy fene-

TÁRCA

A mikor itt a tél.

Irtá: Bársonyi István.

Süvit a szél. Fájdalmas, szomorú hangon dudol végig a pusztán. Valamit sirat, mi örökre elveszett. A nyári napsugárból régóta nincs már egy villanás sem. Langyos őszi verőfény volt a nyár mulásával a rónák egyetlen vigasztalása. Annak is vége van. Itt a bus téli szél, mely a pusztai gízgázt celtalan utakon kergeti maga előtt, miközben megdermeszti az utolsó, reszketve tengődő fűszálakat is.

Süvit a szél s szürke hófelhőket taszit fel az égbe. A nagy, széles, véget nem érő, egymásba szövődő felhő csuszlik előre, feljebb-feljebb; elfogja lassan a felleget, aztán az egészet. Szomorú homályba borít mindent; a napfény nem bír már áthatolni rajta; jön a tél, az igazi; a havas fehér tél, a mi ott rejtőzik abban a vastag végetlen hófelhőben.

S egyszer csak elkezd hullani a fehér pihe az égről.

Nesztelentül, bágyadt lassúsággal, mint az őszi levél a fáról. Egyenkint szálldos eleinte: dideregve engedve a legkisebb fuvallatnak is; leesik egy, utána száz, utána százezer. A fekete, néma föld kezd már világosodni. A nagy szemfedő, a tél felséges fehér leple, ráterül a síkságra s elsímit róla minden ráncot.

Reggelre gyönyörű szüztiszta sima arca van a földnek.

A kelő nap sugara millió pici hőmorzsán csillan meg.

Itt a tél!

Tegnap még kopár volt itt minden és üres. A rónaság sok-sok szépsége elfogott volt. Sivár tarlok és csutkaföldek nyújtóztak a fonnyadt fűvel borított rét felé. A csutkaföldön egy-egy ott veszett csenevész tők sárgállott; az volt a sok szintelenségben az egyetlen, a mi feltűnhetett. Még az őszi kikirics is meghalt már ezen a pusztán vidéken, ezen a kifáradt mezőségen.

S ma egyszerre új szépséggel mosolyog a végetlen rónaság; a szűzi fehér szín megnyugtató, kimondhatatlanul csillapító; hó van itt mindenütt: az ég kéken ragyog.

És mégis itt lakik a csöndes bú, a megmásíthatatlan lemondás, a mit majd csak a kikelet oszlat el.

Ez a remek fehérség mégis csak a természet halála; nincsen virág, nincsen illat a mezőn. Ha fúj a szél, a láthatatlanul szálló enyészet csókját hordja magával.

Attól végigborzong minden. Akit a hideg szerelmi vallomás utóler, annak pirosra csókolja az arcát s mégis majd megfagyasztja.

Néhány szál kórót lenget a szél a pusztán.

Árva bogáncs kiaszott teste zörög.

A hóborította tájra e pillanatban ez a meghalt gaz csalogatja a dalos életet.

Pirosfejt, barnahátu, sárgára tarkázott szárnyu tengelicék jönnek, lendülve, pitytyegve; a gyönyörű

tiszta égen vidáman száll a kis csapat, a mig a vezetője észre nem veszi a nekik való terített asztalt, a bogáncsos mezőt.

Élesen, dallamosan szólítja meg a társait: „Nézzétek csak, ide leszállhatnánk; ez a sok érett bogáncs mind mi ránk vár!“ s a pajtáskák felelnek neki örvendő izgalommal: „ha te úgy, mi is úgy!“

S a következő percben már ott mulatozik az egész had a hajlós bogáncson; mindenik kiválaszt magának egy-egy gümbölyű magtokot, azt csipegeti, csacsogva diskurálva: „be jó! be jó!“

A hófödte rónán egy szekér halad lassan.

Egy okros szekér, amelynek ha jóval sietősebb lenne is az utja, nem sietne jobban. Mert csöndes, egykedvű állat az ökör és nem igen lehet rabolni, hogy gyorsabban szedje a lábát csak a meggondolt lépegetés az ő állandó tempója.

Ahol a szekér nyikorog, ott ut van. A sik hómezőt ott keréknyom szeli most. A csutka-földről furcsa kis társaság indul meg, moszatolva, szemecskélve a hóból kiálló fűszálak között. Az egy fogoly-csapat, amely tanácstalanul keresi régi éléstárát a hó borította földeken.

A vén kakas igyekszik elől bátran. Ő neki nem ujság ez. Már kiállotta egy párszor a telet. De a fiatal nemzedék ugyancsak meg van lepve. Ugy elcsodálkozik! olyan félve teszi le a lábát! Ha valahol besüpped alatta a laza hó, attól megriad, rebbenős mozdulattal siett arrább. S valamennyi ösztönszerűleg kiigyekszik az utra, ahol a szekerek s igásbarmok megtipták már kissé a havat.

ketlen volta, a csatornázás hiánya és ennek következtében közegészségügyünk szomorú volta már szinte tűrhetetlen.

Fájdalom a város gazdasági erőinek leköltöttsége és elégtelensége a felsorolt és egyéb fontos munkák létesítését késleltette a multban. Most azonban amidőn a kormány-programm kilátásba helyezi azt, hogy a fogyasztási adók jövedelmét a városnak engedi át, Pancsova hatóságának kötelessége példát mutatni olyan irányban, hogy a gazdasági erők kifejlesztésére részletes programmal álljon a törvényhatóság elé, célokat jelöljön meg és évtizedekre szóló tervekkel állapítsa meg már ma azt, hogyan, mily eszközökkel és mily irányban kíván tevénykedni, hogy a város gazdasági erőit kifejlesztse, haladását, felvirágzását biztosítsa.

Kereskedők tömörülése.

Az a harc, mely a kereskedelem ellen folytatódott és melyet sajtósági terminológiával az agrarizmus harczának neveztek el a merkantilizmus ellen és mely kiméltelenségében nem riadt vissza attól sem, hogy a magyar kereskedelmet elernyeszse, hogy azt kiszorítsa mindenünnen, sőt hogy bizalmatlanságot keltsen irányában idebenn és az ország határain kívül is — most mintha nyugvó pontra érkezett volna. De hogy végelegesen megszűnt, azt feltételezni nincs ok. A különböző foglalkozási ágak vértelve állanak egymással szemben és várják a megújuló küzdelem kezdetét. Ugy látszik, hogy az éles politikai harczok, melyek legvitálisabb érdekeink körül forogtak, szorították egyidőre háttérbe a gazdasági küzdelmeket.

De roszszul fejeztem ki magamat; a szemben álló harczosok közül csak az egyik van vértelve; a másik csupaszon küzd, mint a középkori istenitélet vádlottja a vádlónak bajnoka ellen.

A mezőgazdasági érdekképviselet hadsoraiban ott vannak az ország nagy nevei; az egész főnemesség nagy vagyonával és a mult időkhöz alapuló nagy tekintélyével.

A kereskedő osztálynak ezzel szemben nincs semmi szervezete, semmiféle hatalma. Akik vagyonuknál és képességeiknél fogva hivatalosan az egész osztály vezetésére, azok fázanak a harctól, mely erélyt és kitartást követel. A kereskedelmi egyesületek egyetlen eszköze a felirat és a deputáció; ez a rozsdás két fringia, mely már csak mutat, de nem vág. Egységes közvélemény sem fejlődhetik, mert az egyesületeknek nincs közös szerve és nincs érintkezési pontja, úgy hogy nem egyszer esik meg, hogy a kormány széjjelágazó, egymással homlokegyenest ellenkező szakegyleti feliratokkal áll szemben. És mindennek nyomában kullog az indolencia; a viszonyok és idők súlyát fokozza a mohamedán fatalizmushoz hasonló nembánomság, melynek leküzdésére még nem vállalkozott harczos.

Ami eddig nem sikerült, talán sikerül most. Amire eddig nem volt mód, arra van most mód is, alkalom is: a kereskedők megalkotják az egész országra kiterjedő szövetséget, melynek célja egyesíteni az ország 120.000 kereskedőjét és ezzel hatalmi faktorrá válni.

Harcz lesz a szövetség jelszava; de nem támadó harc. Az a harc, melynek célja megvédelmezni nemcsak egy osztály érdekeit, hanem annak az egyensulynak az érdekeit, melynek fenn kell állania az egyes faktorok között és a melynek megbillentése megzavarja az ország egész közgazdálkodását.

A miskolci és soproni kongresszus határozataiból folyólag az országos magyar kereskedelmi egyesülés legközelebb életre kél. Husszu idő telt el az előkészületekkel és engem, ki az előkészületek vezetésével voltam megbízva; nem egyszer ért a Fabius Cunctator vád; de vállalom a felelősséget a késedelmért. Nagyon és hatalmasat akarom teremteni.

Kereskedőtársaim, hozzátok fordulok! Félre minden tévovázással és minden kételkedéssel!

Munkára szólítok minden kereskedőt, első sorban hazánk jólétének felépítéséhez.

Foglaljuk el erélyvel, de egyúttal a kellő mérsékletességgel azt a helyet, mely minket joggal megillet, mert hazánk nagyságának felépítésében akarunk résztvenni.

Tegyük le hát le alapkövét az O. M. K. E.-nek. Isten nevében!

Sándor Pál,
orsz. képviselő.

Szabályzat az albizottságok részére.

I. Iparügyi albizottság.

Fölkeresi az iparosokat, őket, valamint segédeiket s tanoncokat a kiállításban való részvételre felhívja és buzdítja, a kiállítandó tárgyakat jegyzékbe veszi s a szükséges tárgyságot előjegyzi. A kiállításra készülő eladandó tárgyak jegyzékét a végrehajtó bizottság elnökének átadja, ki gondoskodik, hogy az eladandó tárgyakra lehetőleg megrendelést, illetve vevőt találjon. Ellenőrzi a kiállításra készülő tárgyak készítését főleg a segédek és tanoncok által készített tárgyak előállítását.

Javaslatot tesz a végrehajtó bizottságnak a szegényebb sorsú iparosok térdíjának részbeni elengedése tárgyában.

Az építő s berendező bizottságnak az ipari tárgyak csoportosításánál s elhelyezésénél segítkezik.

Eszközli annak idején a bíráló bizottságnak fele részben a kiállítók által csoportonként leendő megválasztását s az eredményt a nagybizottságnak bejelenti.

II. Mezőgazdasági albizottság.

A mezőgazdákat, szőlőbirtokosokat, fajbaromfi- és állat-tenyésztőket egyenkint felkeresve a kiállításban való részvételre felhívja s buzdítja. Előjegyzi a kiállítandó mezőgazdasági s kertészeti termékeket, állatokat s az azoknak szükséges tét s ezt jegyzék kíséretében a végrehajtó bizottság elnökének betejjeszti. Megválasztatja felerészben a bíráló bizottság tagjait s a névsort átadja a nagybizottság elnökének.

A mezőgazdasági és kertészeti termékek csoportosításánál s elhelyezésénél az építő- s berendező bizottságnak segítkezik.

III. Háziipari albizottság.

Felkeresi azokat, kik valamely háziipari munkával foglalkoznak, valamint a város hölgyeit, és felkéri, hogy kézimunkák kiállításával a kiállításon részt vegyenek.

Előjegyzi a kiállítandó tárgyakat s azoknak szükséges területet, s ezt jegyzék kíséretében a végrehajtó bizottság elnökének bejelenti. Megválasztatja felerészben a bíráló bizottság tagjait s a névsort átadja a nagybizottság elnökének.

A kézimunkák és háziipari készítmények elhelyezésénél s csoportosításánál az építő- és berendező bizottságnak segítkezik.

IV. Pénzügyi albizottság.

Minden pénzügyi dologban véleményt ad és javaslatot tesz a végrehajtó- és nagybizottságnak.

Elkészíti a költségvetést s azt jóváhagyás végett a nagybizottság elé terjeszti. A pénzügyi szabályzatot készít, főleg megállapítja, hogyan kezeltesse a bevétel kiadások. A zárszámadást felülvizsgálja s az esetleges felesleg hovatfordítására javaslatot tesz.

V. Építő-berendező s díszítő albizottság.

Javaslatot tesz a kiállítás helye iránt. Intézkedik a kiállítási terület felosztásáról. Kijelöli a csarnokok helyét. Felülvizsgálja a csarnokok s egyéb építkezésekre beadott tervrajzokat és költségvetéseket s ezek el- vagy el nem fogadása, vagy megváltoztatása iránt a végrehajtó bizottságnak előterjesztést tesz. Ellenőrzi a kiállítási bizottság és magánosok által emelendő csarnokok építését.

Kijelöli az egyes kiállítók tárgyai részére a helyet. Végzi az ipari, mezőgazdasági, s háziipari albizottságokkal egyetemben a kiállított tárgyak csoportosítását s elhelyezését. Intézkedik a kiállítási helyiségek díszítése iránt.

VI. Ünnepeket rendező albizottság.

Az ünnepeket rendező albizottság feladata ünnepeket rendezni, szóval a kiállítás szorakoztató részéről gondoskodni. Javaslatot tesz a végrehajtó bizottságnak, hogy egyes testületeket, egyesületeket meghívjon, közgyűléseiket, kongresszusait a kiállítás tartama alatt Pancsova városában megtartani.

VII. Fogadó és elszállásoló bizottság.

Gondoskodik a kiállítás megtekintésére érkező csoportos kirándulók illő fogadtatásáról s kalauzálásáról. Idegenből jövő kiállítók s látogatók számára mérsékelt árú, esetleg ingyen lakást szerez. Ezért nyilvántartja az olcsó szálloda- és magán lakásokat.

VIII. Sajtóügyi albizottság.

Gondoskodik, hogy a nagyközönség úgy a helyi, valamint vidéki és fővárosi lapok útján a kiállítás munkálatairól s minden a kiállításra vonatkozó mozzanatról mindenkor tájékozva legyen. Szerkeszti a fővárosi és vidéki lapoknak küldendő, a kiállításra vonatkozó híreket, felhívásokat — és felragaszkat.

A titkárral együtt szerkeszti s állítja össze a kiállítási útmutatót.

Jóváhagyott a végrehajtó bizottságnak 1903. december hó 17-én megtartott ülésén.

Pancsova, 1903. évi december 19-én.

Sztodola Pál,
titkár.

Mattanovich Adolf,
elnök.

Előfizetési felhívás.

Január hó elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra.

A „Végvidék“ előfizetési ára:

Egész évre 12 korona.

Fél évre 6 korona.

Negyed évre 3 korona.

Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése december hó végén lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Téli időben, kivált nagy hóban, ott látni a fogolycsapatokat legtöbbször: közel az uthoz, közel az emberhez.

Megülnek egymás közelében: olyanok messziről, mint egy-egy barna, gömbölyű rög. De ez a hóból kidomborodó „rög“ mind megmozdul és sietve fut arrább, ha gyanusan közeledünk feléje.

Estére aztán összebujik a család. Fejjel befelé fordul egymáshoz mind; szorosan simul össze, úgy védekezik a hideg ellen. Egy egész farka foglyot le lehetne borítani ilyenkor egy nagyobbacska szakajtókosárral.

Reggelre kelve, látszik a mezőn mindenütt a fogolyszállás helye. Egy kis kör, amelynek a szélén kétségbe vonhatatlan jelei vannak, hogy magevő madár töltötte itt az éjszakát.

Tél van; — bus az idő, nagy csapatokban száll a varju; a tanyák környékén, a havas fák mintha nagy fekete gumó teremne: mozdulatlanul gubbaszkodik a vetési varju. Ha zuzmarás a fa, a remek fehér dísz közül, a mi a galyakat borítja, sokszor ki sem látszik ez a sötét kísértet-madár, amely annál jobban huz az emberlaktá helyekhez, minél igazibb, szigorubb a tél s főképen minél több a hó, ami odakint a mezőn eltakar előle minden élelmi forrást.

A falvak hóborított sötétyei ilyenkor kínálnak oltalmat a szegény kóborló népnek, a sármányoknak, amelyek himjei gyönyörű, citromszínnel sárgállanak ebben az időben. Épen nem fnyásak az istenadák; ellepik a szemétdombokat, ott keresgélnek, kutatnak valamit, ami az ő kis koidustarisnyájukba való.

Az ökörszem pörögve, csettege járja kőbold utait a rőzserakások közt, amelyekben labirintos otthona van. Ugy eltűnik az egymásra rakott száraz galy közt, hogy nincs az az agérke, amelyik különb tudná a bujkálás módját.

Azután jön a nagy tél, a nagy hideg, amikor a dermedés uralkodik a szegény bus földön.

Szuronyossá válik az összefagyott hó; ropog a lépés alatt: a szegény özecke lábát hamar összevérti. Ilyenkor az erdő vérszomjos bestiái az urak. Az ő talpukon ki nem fog a hó keménysége, élessége; nekik nem esik nehezükre a járás a hótükrön.

Szimatolva kullog a vén ordas az erdő magányában s kutyamódra szaglászsa a talajt, ahol a gyámoltalan kérdőzök nyoma visz. Egy helyen aztán raakad a fájós, sebzett láb nyomára. Ott a véres hó. Ott ize van a fehér hólepelnek, amiért az éhes és vérszomjas erdei rabló megnyalogatja.

Most már rá sem néz a többi nyomra. Most csak ezt az egyetlenegy követi végig az erdőn, be a vágásba, a sűrűségén át a tisztásokra, ahol egy kis csipegetni valót kereset a szegény beteg őz.

El van az veszve, ha a komor banditák e diszpéldánya egyszer üzőbe veszi. Nyomról-nyomra, vércseppről-vércseppre. Mily szenvedéssel igyekszik ilyenkor menekülni a halálra ítelt beteg állat! Hogy kinlódik fájós lábával a metsző és szuró hómorzsával behintett járatlan utakon!

Egyszer azután nem bírja tovább, összeroskad. Beszakad elgyöngült, elkínzott lába alatt a hó s az őz tehetetlenül, remegve látja, hogyan rohan feléje a hóhér, amely nem ösmer irgalmat.

Az égen fagyos szépségben fénylik a holdvilág; most nincs levél, ami elfogja sugarát. A csupasz fák, a vágás környékén, itt-ott jókora fekete gömb látszik, amelyből mintha lefelé nőtt volna egy könnyen lendülő galy. Alvó fácskák azok. A kakas hosszú farkát lengeti néha az éjjeli szél, azt látni alulról.

Lent a havon, bársonypuha lépéssel, elnyújtóva ballag egy villogó szemű barna állat. Az éjszaka színtelensége még barnább teszi. A homályban még élesebb fénynyel szikrázik a szeme. Zöld tűz ég abban a sunyi szemben. Egy óriás termetű vadmacska járja most erre a ő hóhér utját. Behuzott karmokkal lépdel; úgy siklik, mint az árnyék. Jaj annak a szerencsétlen, védtelen állatnak, amely eléje kerül. A tigris nem vérszomjasabb, nem kegyetlenebb, mint az erdők e némán lopódzó orgyilkosa.

Esik a hó megint; szál a finom fehér pehely, sűrűn szakad. S amint millió és millió apró pihéje egymásra hull: enyhül a dermedt hideg.

A cserjére rétegesen ülepszik le a tél pelyhes virága; az ágakat arasznyira lépi be.

Mire kisüt a nap, olyan az erdő, mintha ujdonaúj téli bundát öltött volna magára. Fehéret, meleget — s mulandót.

Hisz a déli naptól lassu olvadásnak indul az új hó, amíg az alkonyati szelek ismét gyöngyszemekké nem keményítik.

H I R E K.

Személyi hír. Mattanovich Adolf polgármester a temesparti pályaház kibővítése és a torontáli vasutaknak a temesparti állomásra való befutása ügyében kedden Budapestre utazik.

Egy szükséges intézmény felhagyása. Városzerte beszéltek, és a jelek után itélve indokoltnak látszik, hogy a pancsovai tanfelügyelőség kirendeltsége van megszüntetve és az ide tartozó három járást megint a megyei tanfelügyelőség alá rendelik. Ennek a hírek hatása alatt, de különösen a nagy iskolai és városi érdekek szem előtt tartása mellett városunk polgármestere alaposan indokolt felterjesztést intézett a közoktatásügyi kormányhoz, melyben a pancsovai tanfelügyelőség kirendeltség szükségessége van hangsúlyozva. Úgy tudjuk, hogy más mérvadó és befolyásos oldalról ezen intézmény meghagyása érdekében szintén tettek lépéseket. Ha tekintetbe vesszük, hogy a tanfelügyelői kirendeltség létesítése alapjául szolgált okok és célok napról-napra fokozodnak, azt hisszük, hogy a közoktatásügyi miniszter a felterjesztés kérelmét lehetőleg nem fogja figyelmen kívül hagyni.

A Társaskör közgyűlése. Városunk magyar társadalmának legszámbottevőbb egyesülete, a „Pancsovai Társaskör” január hó 24-én d. u. 3 órakor saját helyiségeiben tartja az évi rendes közgyűlést, miről az „egyleti tagok ez uton is értesítettek.

Súlyos baleset érte Csányi Ferenc vasreszkedőt szerdán reggel saját üzletében. Ugyanis a raktárban egyik állvány tetejéről valami árút leemelő a létrára mászott. A létra, mikor majdnem a legfelsőbb fokán állott, alul elcsuszott és a szerencsétlen kereskedő majdnem emeletnyi magasságról esve olyan szerencsétlenül zuhant fejjel az egyik a padlón álló tüllre, hogy az eszméletlenül került el. A sérülés igen súlyos bal halandékán feletti koponyatörés. Az első segélyt dr. Alexics Vlada és dr. Wittigshlager Rezső nyújtották. A baleset híre az egész városban szinte részvétet keltet a szerencsétlenül járt kiválóan tevékeny, derék fiatal kereskedő és családja iránt. A súlyosan sérült állapotba jutott, a mennyiben eszméletre tért és eddig sebláz nem jelentkezett. Tartós javulást és teljes felgyógyulást kívánunk a szorgalmas kereskedőnek, a gondos és szerető férjnek és apának.

A pancsovai róm. kath. nőegylet f. évi január hó 23-án, a Trombita szálló nagytermében, saját jótékonyági pénztára javára, jótékonyozású mulatságot rendez, mely iránt már most is élénk érdeklődés mutatkozik. A róm. kath. nőegylet elnökségének — miként minden évben — úgy ez idén is, az képezi a főtevékenységét, hogy a jótékonyozás érdekében minden lehető megtegyen, hogy a mulatság, az ilyen célokra rendeztetni szokott mulatságok között, méltó helyet foglaljon el. Lesz dialóg, ének és zene. Az elnökség most fáradozik a sokat ígért program összeállításán, melyet részletesen a legközelebbi számunkban fogunk közölni. Ismerjük Pancsova városának a nemesért, szépjért és jóért mindenkor lelkesülő közönségét, ez okból biztosra vesszük, hogy a jótékony cél érdekében, a mulatság fényét, úgy anyagilag, mint erkölcsileg elő fogja mozdítani.

Közgyűlés. A „Pancsovai Parkegylet”, miután a január 3-ikára összehívott közgyűlés nem volt határozatképes, ma jan. 10-én d. u. 3 órakor tartja évi közgyűlését a városháza nagytermében. Napirenden állnak: az évi jelentés, számadás, 1904. évi munkaprogram, és a tisztikar (elnök, alelnök, titkár, pénztáros, parkfelügyelő, 6 választmányi tag és a számvizsgálók) megválasztása. Ezen közgyűlés, a megjelent egyleti tagok számára való tekintet nélkül, határozatképes.

A szülők figyelmébe! A pancsovai róm. kath. nőegylet által fiuk és leányok számára nyitott templomi ének iskola, — a mely a városunkban uralkodott járvány miatt, eddig szünetelt, január hó 15-én újból megnyílik, a mikor a tanítás a szokásos helyen és időben ismét megkezdődik.

Választás. Az iparhatósági megbízottak választása a jövő vasárnap, jan. 17-én kezdődik Rakicsics Sándor tb. főkapitány irodájában. Nagyon helyes és kívánatos volna, hogy iparosaink és kereskedőink minél nagyobb érdeklődést tanúsítsanak saját érdekeiket szolgáló bizalmi embereik választása iránt.

Újévi üdvözlések megváltása. A Gromon Dezső magyarnyelvterjesztő egyesület által kibocsátott üveken még a következők váltották meg az újévi üdvözléseket: Dr. Scsitinszky Adolf és Christján Antal 5-5 kor., Christján Alajos 1 kor. Fogadják az egyesület igazgatóságának hálás köszönetét.

Újabb bejelentések. Újabb a következők jelentették be a kiállításra való részvételüket:

Löwinger Lázár ecetgyáranak szemléltetése és ecetszesz készítménye; — Wittigshlager Károly, könyvnyomdai s könyvkötészeti termékek; — Mehr Hermann fogászati dolgok; — Löwinger Lázár, saját égetési szilvórium; — Antoni Antal, takaréktüzhely; — Lujanszky Vazul, kocsi; — Ivkovic Mladen lókörmopatkolás; — Pelz János, fedett kocsiülés; — Szabó Tódor 9 drb. különféle rézműves készítmények; — Sallamon Abraham, fehér cseresznye juhász, gyapjú; — özv. Müller Katalin és Gáspár Adolfiné női fehérnemű himzéssel; — Keményitőgyár T. Almás keményítő; — Pavelka Ferencz Temesvár válllúzó; — Teltsch Gáspár Zombor utazóbőröndök, iskolatáskák; — Hungaria műtrágyagyár Budapest, műtrágya; — Kern Péter műszövő B. Petrovoszello vászonnal; — Brankovics Sándor Óbecse kapták; — Wein K. és Tsa műszövő Késmárk

különféle vászonnemű; — Dlusztus Alajos N. Boly Baranya-permetező, özv. Spitzer Simonné Baja cementárúk; — Wurm József Budapest zongorák; — Felvidéki porcellánfestőgyár Nyitra, porcellán készletek s fényűzési cikkek; — Stepka József és Martin Frigyes Oppova, dupla kukorica morzsoló gép; — Farkas János Oppova kukorica morzsoló; — Fuchs és Schlichter Budapest, tejjgazdasági berendezések és felszerelések; — Arad-csanádi vasutak cementgyára Gurahonc cementárúk; — Nagy Nep. János, Temesvár, oltár, képek, szobrok; — Özv. Decl Károlyné B. Kula, vászonneműk; — Kubowy János Bécs különféle fadiszitárgyak (tűfestészet); — Scholmássy Adolf, festmények; — Haiser Sándor saját termésű borok, pálinka s gyümölcs; — Antoni Ferencz, lakatossegéd kis Wertheim féle szekrény; — Kertész Ádám kárpitos inas, egy ottmán; — Fuchs Emil, kárpitos inas kárpitozott vaság; — Konrád József lakatos inas piéh takaréktüzhely; — Feil Ferdinánd asztalos inas Oppova konyhaszekrény.

Ipari hírek. Városunkban az elmúlt 1903. évben összesen 115 iparigazolvány és iparendély lett kiállítva. És pedig képesítéshez kötött iparigazolvány 54, — engedélyhez kötött iparigazolvány 10, — kereskedőknek 31, — és egyéb ip. igazolvány illetve engedély 20 lett kiadva.

Nagyszabású álarcos és jelmez estély. A pancsovai férfi dalegyesület a Trombitában f. hó 16. este nagyszabású álarcos és jelmez estélyt rendez. Megjelenik ez estélyen a híres költőtanácsos Werlson Jenni, a híres Starker Tom atléta, kitűnő bohócok; itt lesz a bécsi Sepperl és Schul, a bécsi prater híres papucsdobáló suszterbubjai, továbbá a világhírű komikus énekes Bosztonból és Souden műlővész s végezetül európai körúttjáról hazatért Fidélia akadémia dalárda, mely egész Európát lázba ejtette, komikus bohózatot fog előadni. És mindezek után tánc fog következni kivilágos virradtig. Belépti díj: álarcosok részére 1 kor. a nem álarcosok részére 1 kor. 20 fill. Az álarcosok az ellenőrző kártyákat Zimmerman Mártonnál kaphatják.

Új rendszer a kihágási bírságoknál. Január 1-én életbelépett az új rendszer, melynek lényege az, hogy az elsőfokú rendőrhatalóságok (főszolgabírák, főkapitányok stb.) csupán egyetlen egységes nyilvántartást s egyetlen pénznaplót tartoznak vezetni. Az összes büntetéspénzek kizárólag két célra fordítandók. Az egyik fele a pénzügyminiszter kezelésé alá kerül, aki ezt az állományt illető felelősséget az érdekelt tárcák közt részarányosan megosztja; másik fele pedig a községek szegénységügyi céljait fogja szolgálni. A szabályzat nevezetesen intézkedése az, hogy a főszolgabírák és a budapesti államrendőrség kerületi kapitányai a kihágási büntetéspénzeket a postakapitányok részére csekk- és clearing-intézmények igénybevételeivel kezeljék. El lesz az első lépés Magyarországon, melylyel az állam a magánforgalomban bevált postakapitányok intézményét igénybe veszi. Szóval, amíg az új rendszer a büntetéspénzek kezelését modern alapokra fekteti, ez az elsőfokú rendőrhatalóságokra nézve oly értékkel bír, miutha egy új munkaerőt kaptak volna.

Pancsovai bor. Radda Frigyes helybeli gyógyszerész úr a helyi szőlőkultúra iránti érdeklődésből vegyileg megvizsgálta Rakicsics Károly ker. betegs. pénztári ellenőr borait s a következő leletet adott ki: 1) fehérbor, tokai szőlőből (hólyagos furmint) 3% kivonatot (Extract) tartalmaz, tehát olyan százalék, amelyet én máig pancsovai borban nem találtam. A borban meg csak igen kevés cukor lehetett fel. 2) Vörösbor, tartalmaz 2,80% kivonatot és még sok cukrot.

Ösztöndíj-pályázatok. A hivatalos lap a következő iskolai ösztöndíjak pályázatát közli:

1. Az Első Ferencz Császár-féle alapítványul két 800 koronás ösztöndíj állomás töltendő be, amelyre oly magyar ifjúk tarthatnak igényt, akik tanulmányaikat valamely magyarországi főgimnáziumban, vagy a budapesti tud. egyetemen minden irányban jeles eredménnyel folytatják. A pályázók február 10-éig folyamodhatnak intézeti igazgatóságuk utján.

2. A „Lubringi ifj. Zrínszky László-féle” 300 koronás ösztöndíj állomás töltendő be. Ez ösztöndíj állomásra első sorban valamely budapesti gimnáziumba járó s az alapító rokonságából származó tanulók, ilyenek nem léte esetében pedig más budapesti gimnáziumi szegénysorsú, szorgalmas és jó magaviseletű tanulók tarthatnak igényt. Kérvények a közoktatásügyi miniszterhez intézendők febr. 5-ig.

3. Betöltendő egy budai és két váci Mária Terézia-féle 600 koronás, továbbá két-két budai és váci Mária Terézia-féle 300 koronás ösztöndíj-állomás. Az említett ösztöndíjakra csak magyarországi katolikus vallású és jeles előmenetelű szegény tudományegyleti, műegyleti avagy akadémiai tanulók tarthatnak igényt, kik között a kisebb Mária Terézia-féle ösztöndíjat élvezők első sorban részesülnek figyelemben. Folyamodványok, a közoktatásügyi miniszterhez intézendők az illető dekanátus vagy akadémiai igazgatóság utján február 10-ig.

4. Betöltendő a budai Mária Terézia-féle 240 koronás ösztöndíj állomás. Az említett ösztöndíjakra csak magyarországi katolikus vallású és gimnáziumba, avagy reáliskolába járó, jeles előmenetelű, szegény tanulók bírnak igényekkel. A közoktatásügyi miniszterhez czimzett kérvények, a tanintézeti előjárások utján február 10-ig küldendők be.

5. A Bésán József-féle alapítványból a középiskolai tanulók számára rendszeresített ösztöndíjak közül az 1901/2. tanév kezdetétől számítva két 500, egy 400, két 300, és hat 200 koronás állomás töltendő

be. Ezen ösztöndíjakra bármely középiskolába járó s bármely vallásfelekezethez tartozó jeles előmenetelű s jó magaviseletű tanulók bírnak igényekkel, azzal a megszorítással, hogy a magasabb állomásokat csak Bésán-féle ösztöndíjat élvező tanulók nyerhetik el előléptettként. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez czimzendő folyamodványok az iskolai igazgatóságnál február 10-ig nyújtandók be.

6. Az Alapy-féle ösztöndíjaknál az 1903-1904. tanév kezdetétől következő állomások töltendők be:

a) A vallás- és közoktatásügyi miniszter adományozásához tartozó két 420 koronás állomás.

b) a nagyvárad latin szertartású káptalan adományozásához tartozó egy 420 és egy 300 koronás állomás.

Ezen ösztöndíjakat, melyekre első sorban tisztántulni származású tanulók tarthatnak igényt, csakis kath. vallású, szegénysorsú és jeles előmenetelű tanulók nyerhetik el. A folyamodványok az illető tanintézeti előjáróságnak legkésőbb az 1904. évi február hó 10-ig nyújtandók be.

7. A polgárosított magyar határőrvidék tanulmányai alapján rendszeresített ösztöndíj állomások közül az 1903-1904. tanév kezdetétől a következők töltendők be:

1. egy 600 koronás állomás budapesti műegyleti hallgatók részére;

2. két 300 koronás állomás és négy 240 koronás állomás bármely középiskolai tanulók részére.

Ezen ösztöndíjakra első sorban a polgárosított magyar határőrvidék kötelekbebe tartozott szegénysorsú szülők gyermekei, masodsorban pedig ama szegénysorsú tanulók tarthatnak igényt, kik a polgárosított magyar határőrvidéki községek valamelyikének illetőségéhez tartoznak, tanulmányaik tekintetében pedig az említett tanintézetek valamelyikébe járnak s ott jeles vagy legalább jó előmenetelt és erkölcsi magaviseletet tanúsítanak. Az ezen ösztöndíjakat elnyerni óhajtok kötelesek a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez czimzendő kérvényüket legkésőbb az 1904. évi február 10-ig azon tanintézet hatóságánál benyújtani, melynél tanulmányaikat folytatják.

Valamit a járdákról. Szinte állandó rovatot lehetne nyitni és hétről-hétre a járda misériákról panaszkodni. Egyszer sárosak, mászor porosak és most télen csuszosak és piszkosak. Pedig mindennek nem kellene így lenni. Ha tudnánk rendőrségünk látta akkor mikor kellene és tenne mikor szükséges. Így pl. télvíz idején ha esőt követő két-három napi fagy után, mikor a sárreteg szinte magától elválik, egy kicsi járdatisztítást rendelne el, ha hó esés után ellenőrizné a lapátolást esetleg maga lapátoltatna a hanyag városatya háztulajdonosok — számlájára is — akkor sok jogosult panasz megszűne. Ólmos eső esetében pedig a járdáknak homokkal, fűrészporral stb. leendő általános behintéséről kell gondoskodni. De még az átjárókat is kellene ápolni, jobban mint szombaton reggel. De ha olvadás áll be akkor a behintett járdákat megint tisztítani kellene, nehogy a járdákon valóságos szemétdombok keletkezzenek. Szóval kis gondolkodással párosult jóakarattal mellett tiszta járdáink lehetnének. Megválik, hogy használ-e jóakaratu felszólalásunk.

Megszűnt hajóközlekedés. A Pancsova, Belgrád és Zimony között járó helyihajók közlekedése jan. 6-án további intézkedésig megszüntetett.

Hirdetések.

806. szám
vh. 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági vég elhajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pancsovai kir. törvényszék 1902. évi 3798. sz. végzése következtében Dr. Grosz Dezső ügyvéd által képviselt Weisz Zsigmond javára Theodorovics István ellen 927 kor. 06 fill. s jár. erejéig 1902. évi aug. hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1500 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, hintó, szerszám nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Tkubini kir. bíróság 1903. évi V. 973. sz. végzése folytán 927 kor. 06 fill. tőkekövetelés, ennek 1899. évi aug. hó 1. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 82 kor. 80 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig is a már fizetett 200 kor. levonása mellett Tkubinban, alperesnek lakásán 1904. évi január hó 12. napjának d. u. 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt T. Kubin 1903. évi december hó 29-én.

Gurits Lajos,

kir. bír. végrehajtó,

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a pancsovai kir. törvényszék 1903. évi 8448. számú végzése következtében Dr. Radda Ignác ügyvéd által képviselt Wersching Daniel javára Dragics Todor és Paulina ellen 120 kor. s. jár. erejéig 1903. évi december hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 695 kor. becsült butor és zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. járásbíró V. 1161/2—1903. sz. végzése folytán 120 kor. tőkekövetelés, ennek 1903. évi október hó 26. napjától járó 6% kamatai eddig összesen 50 kor. 10 fill. bíróság már megállapított és 4 kor. 40 fill. árverés kifizési költségei erejéig Pancsován adósok lakásán leendő eszközzésére 1904. évi január hó 26. napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Pancsován, 1904. évi január hó 9-én.

Bossán,
kir. bír. végrehajtó.

1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, — hogy az antalfalvi kir. járásbíró V. 490/2 1903. számú végzése által Visnyicski Mileva pancsovai lakos javára, Boszika Adám és társa ozorai lakosok ellen 85 kor. tőke, ennek napjától járó 6% kamatai, — 1/3% váltódíj — eddig összesen 51 kor. 66 fill. perköltség 2 kor. árverés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 750 kor. becsült tengeri, lovak és kocsikból álló ingóságok, nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az antalfalvi kir. járásbíró V. fenti 1903. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, Ozorán adósok lakásán leendő eszközzésére 1904. évi január hó 22-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárvezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Antalfalván, 1904. évi január hó 7. napján.

Gunics Béla,
kir. bír. végrehajtó.

1-1

Pályázat.

A Versecz város törvényhatóságánál megürült és 2000 kor. alapfizetés, 500 kor. lakbér és két ötödéves, az alapfizetés 10—10%-át kitevő szolgálati korpótlék élvezetével összekötött árvaszéki jegyzői s egyúttal előadói állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Az 1883. évi I. t.-cz. 5. §-ának VIII. pontja értelmében felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. évi január hó végéig bajsai Z á k ó Milán főispán úr Ó Méltóságához benyújtandók.

A pályázók kötelesek kimutatni, hogy a magyar nyelven kívül a német nyelvet feltétlenül, s lehetőleg a szerb nyelvet is legalább szóban bírják.

Verseczen, 1904. évi január hó 2-án.

Weifert Károly,
polgármester.

3-1

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossággal gyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokba „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csúsz és kir. udvari szállítók
Rudolstadt.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

55 kötetben és ennek kiegészítője, a hat testes kötetben

Teljes Magyar Shakspeare.

Épp most jelent meg nemzeti irodalmunk eme korszakos gyűjteményének negyedik sorozata, s így most már 20 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdiszesebb kiadásából, melynek rendkívül nagy elterjedése a nemzet minden rétegében eddigelé szinte páratlan.

A most megjelent negyedik sorozatot különösen a Széchenyi-kötet teszi érdekessé. Ezt Berzeviczy Albert állította össze a legnagyobb magyar műveiből, s oly bevezetéssel látta el, mely essay-irodalmunkban kiváló helyet fog elfoglalni.

Nagy figyelmet fog kelteni a kurucz-költészet kötete is, melyet Erdélyi Pál szerkesztett nagy rátermettséggel.

Ezekekenkívül Vörösmarty IV. kötete, Tompa II. kötete és Kisfaludy Sándor I. kötete jelentek meg a sorozatban. Az utóbbihoz Heinrich Gusztáv irt nagybecsű bevezetést.

A már előbb megjelent három sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltvány Irén.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.

Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János.

Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

Tompa Mihály munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.

Vajda József kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái I., II. és III. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapják.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Gyomor bajosoknak!

Mindazoknak, kik meghűlés, a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, avagy túlforró vagy hideg ételek élvezete, továbbá rendetlen életmód által maguknak gyomor bajt, mint:

gyomorhurut, gyomorgörös, gyomorfájdalom, nehéz emésztést vagy elnyálgásodást

szereztek, ezennel egy jó házi szer ajánlatik, melynek kitűnő hatásai már évek hosszú során át kipróbáltattak. Ezen szer az

Ullrich Hubert-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatású füvekből jó borral van készítve, mely erősíti és élénkíti az emésztő szervezetet. A növénybor megszünteti az emésztési zavarokat s elősegíti az egészséges vér képződését.

A növénybornak ideje korán való használatával legtöbbször még csirájában elfojtható minden gyomorbántalom. Ezért tehát el nem mulasztandó, a növénybort idejekorán használni. Oly jelenségek, mint: főfájás, felbőfenes, gyomorgörös, felfuvasodás, emélgés hányással, mely bajok krónikus (elavult) gyomor bajnál különösen hevesen jelentkeznek, nehányszori ivás után eltűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, köllikafájdalom, szívdobogás, álmatlanság, valamint vérszorulás a májban, lépben és kapuérrendszerben (Hämorrhoidal-bántalmak) növényborral gyakran igen hamar megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztetlenséget és eltávolítja a gyomorból és belekből könnyű szék által az ártalmas anyagokat.

Száraz, sápadt arczzsin, vérhiány, erőtlenség

legfőbbnyire a rossz emésztés, elégtelen vérképződés és a máj beteges állapotának következményei. Ily egyének étvágyhiánnyal, ideges ellankadás és rossz kedélyhangulat mellett, fejfájással és álmatlan éjszakkal lassan elsatnyulnak és sirba szállnak. A növénybor az elgyengült életerőnek új lendületet kölcsönöz. A növénybor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagserét, siettetti a vérképződést, esilapítja a felzgatott idegeket s új életkedvet teremt. Számos elismerés és köszönőirat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható üvegenként 3 koronáért és 4 koronáért Pancsova város gyógyszerárban, továbbá, Homoliez, Bresztovác, Belgrád, Zimony, Batajnica, Uj-Pázua, Ó-Pázua, Glogon, Almás, Franzfeld, Réva-Ujfalu, Román-Petre Károlyfalva, Alibunár, Dolova, Mramorák, Bavaniste, Temes-Kubin, Szendrő, Pozsarevác, Aleksandrovec, Palánka, Parozány, Arangjelovác, Mb. Valjevo, Obrenovác, Sabac, Sasinski, Mitrovicza, Lacarak, Ruma, Ireg, India, Uj-Karlóca, Slankamen Titel, Perlasz, Farkasd, Tor.-Sziget, Ozora, Tor.-Vásárhely, Dobricza, Kevi-Szöllős, Vég-Szent-Mihály, Temes-Paulis, Jaszenova, Vracevgáj, Fehértemplom, Palánka, Gradiste, O-Moldova, Uj-Moldova, Petrovác, Svilajnac, Kragujevác, Grn. Milanovác, Reska, Loznicza, Janja, Bjelina, Erdevik, Cserevacz, O-Futtak, Karlóca, F.-Kovil, Pétervárad, Ujvidék, Versecz stb. gyógyszerárban, valamint Magyarország és Ausztria-Magyarország minden kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszerárban. Azonkívül a pancsovai gyógyszerár sítküld 3 és több üveg növénybort eredeti áron Ausztria-Magyarország minden részébe.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Kérjünk határozottan

Ullrich Hubert-féle növénybort.

FŐRAKTÁR Pancsova részére RADDA FRIGYES gyógyszerárban az „Angyalhoz”.

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!